

Note 22 - Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Alle godtgjørelsesordninger i SpareBank 1 SMN utformes i samsvar med lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner og lov om verdipapirhandel med tilhørende forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond.

Godtgjørelsesutvalget skal foreta en årlig gjennomgang av praktiseringen av godtgjørelsesordningen, og det skal utarbeides en skriftlig rapport som oversendes styret for gjennomgang og godkjenning. Godtgjørelsesutvalget skal besørge at praktiseringen av godtgjørelsesordningen minst en gang i året gjennomgås av uavhengige kontrollfunksjoner.

Styret skal godkjenne og vedlikeholde godtgjørelsesordningen, samt påse at dokumentasjonen som ligger til grunn for beslutninger er ivarettatt. I tillegg skal styret godkjenne enhver materiell endring eller unntak fra godtgjørelsesordningen.

Konsernets retningslinjer for variabel godtgjørelse skal sikre at ansatte, grupper eller virksomheten som helhet etterlever de risikostyringsstrategier, prosesser og verktøy konsernet har implementert for å beskytte verdier. Godtgjørelsesordningene utformes på en slik måte at ikke enkeltpersoner eller organisasjonen tar uakseptabel risiko for å maksimere den variable godtgjørelsen. Dette innebærer blant annet at grunnlaget for variabel godtgjørelse knyttet til foretakets risikjusterte resultat skal være en periode på minst ett år, og at opptjeningsperioden ikke skal være kortere enn ett år. SpareBank 1 SMN har ikke godtgjørelsesordninger for kundenheter som stimulerer til adferd som utfordrer bankens risikotoleranse, etiske retningslinjer eller kan bidra til interessekonflikter. Banken har ikke godtgjørelsesordninger for kontrollfunksjoner som stimulerer til adferd som utfordrerabilitet.

Godtgjørelsesordningen i SpareBank 1 SMN inneholder også særskilte regler for ledende ansatte. For disse gruppene er grunnlaget for variabel godtgjørelse knyttet til foretakets risikjusterte resultat over en periode på minst to år. Minimum 50 prosent av den variable godtgjørelsen tildeles i form av egenkapitalbevis, som bindes og tildeles med en tredjedel pr år over 3 år.

Vurderingen av hvem som er omfattet av bestemmelsene for ledende ansatte, er basert på de kriterier som er fastsatt i gjeldende lover, forskrifter og regelverk.

Det er etablert klausuler om avkorting dersom det avdekkes brudd på gjeldende regelverk eller retningslinjer. Grunnlag for avkorting bygger på konsernets sanksjonssystem.

Morbank			Konsern		
2015	2016	(mill. kr)	2016	2015	
496	534	Lønn	1.137	954	
49	-30	Pensjonskostnader (Note 24)	-22	77	
43	32	Sosiale kostnader	43	63	
588	536	Sum personalkostnader	1.159	1.093	
739	680	Gjennomsnittlig antall ansatte	1.313	1.338	
645	630	Antall årsverk per 31.12.	1.254	1.208	
689	675	Antall ansatte per 31.12.	1.328	1.298	

**Ytelser til konsernledelsen
2016 (1.000 kr)**

Navn	Tittel	Lønn mv.	Herav aksje basert bonus-avlønning	Herav pensjonstilskudd for lønn utover 12G	Nåverdi pensjons-forpliktelse 2)	Opptjente pensjons rettigheter siste år	Lån per 31.12	Antall egenkapital-bevis
Finn Haugan	Konsernsjef	6.542	-	2.297	14.788	165	8.883	200.658
Kjell Fordal	Konserndir. Finans	3.385	-	812	9.279	872	6.890	244.640
Vegard Helland	Konserndir. Næringsliv	2.705	-	328	1.228	151	1.969	33.530
Svein Tore Samdal 1)	Konserndir. Privatmarked	2.916	-	366	-	83	8.551	22.836
Nelly Maske 1)	Konserndir. Organisasjon og utvikling	2.198	-	227	-	85	6.000	20.000
Rolf Jarle Brøske 1)	Konserndir. Kommunikasjon og Samfunn	461	-	-	-	-	3.585	5.000

2015 (1.000 kr)

Navn	Tittel	Lønn mv.	Herav aksje basert bonusavlønning	Herav pensjonstilskudd for lønn utover 12G	Nåverdi pensjons-forpliktelse	Opptjente pensjons rettigheter siste år	Lån per 31.12	Antall egenkapital-bevis
Finn Haugan	Konsernsjef	6.445	56	2.297	16.856	167	10.252	197.906
Kjell Fordal	Konserndir. Finans	3.011	56	472	8.803	885	5.832	244.422
Wenche Margaretha Seljeseth 1)	Konserndir. Forretningsdrift og -utvikling	2.251	-	231	-	66	2.271	0
Vegard Helland	Konserndir. Næringsliv	2.677	56	318	1.897	169	352	33.312
Svein Tore Samdal 1)	Konserndir. Privatmarked	2.853	56	350	-	66	7.948	22.618
Nelly Maske 1)	Konserndir. Organisasjon og utvikling	1.978	56	161	-	66	5.397	20.000

1) Innskuddsbasert pensjonsordning, opptjente pensjonsrettigheter er årets innbetalte sparebeløp.

2) Ytelsesordningen avvikes med virkning fra 1. januar 2017, og konsernledelsen vil på samme måte som øvrige medlemmer i ytelsesordningen motta fripoliser. Se note 2 og note 24 for ytterligere informasjon.

Som følge av endringer i skattereglene for topp-pensjon besluttet styret å avvike den kollektive pensjonsordningen for lønninger utover 12G fra 1. januar 2007. For de som var omfattet av tidligere topp-pensjon ble det innført en individuell topp-pensjonsordning som tilsvarer 16 prosent av lønn utover 12G. Pensjonstilskuddet skal benyttes til pensjonssparing i produkter levert av SpareBank 1. For å sikre likeverdighet med den ordningen som ble avvirket, kompenseres også skatten på dette pensjonstilskuddet. I ettertid er 12G ordning etablert for en del nye ledere. Mottaker er forpliktet til ikke å disponere midlene før oppnådd pensjonsalder. Styret har til enhver tid rett til å kontrollere at 12 G-sparing skjer i henhold til forutsetningene.

Det er inngått førtidspensjonsavtale med konsernsjef ved fratredelse før fylte 67 år, med en pensjon på 68 prosent av pensjonsgivende lønn. Avtalen gjelder fram til utløpet av den måneden konsernsjefen fyller 67 år. I pensjonsforpliktelsen til konsernsjef inngår bankens kollektive tjenestepensjon. Konsernsjef har i tillegg avtale om ytelse til etterlatte.

Konserndirektører har etterlønnsavtaler på 12 eller 24 måneder, med avkorting av lønn som opptjenes i annet ansettelsesforhold. I alle tilfeller er maksimal etterlønn uten avkorting 12 måneder.

Det er inngått en førtidspensjonsavtale med en av konserndirektørene, med rett til å fratre ved fylte 62 år. Pensjon er 68 prosent av pensjonsgivende lønn. Ytelsen knyttet til denne ordningen inngår i grunnlaget for opptjente pensjonsrettigheter i tabellen over.

Antall egenkapitalbevis inkluderer egenkapitalbevis eid av nærstående og selskaper man har betydelig innflytelse i.

**Ytelser til styret og kontrollkomiteen
2016 (1.000 kr)**

Navn	Tittel	Honorar	Honorarer til revisjons-, risiko- og godtgjørelses-utvalget	Andre godtgjørelser	Lån per 31.12	Antall egenkapitalbevis
Kjell Bjordal	Styreleder	425	32	6	-	110.000
Bård Benum	Nestleder styret	225	75	6	4.000	-
Aud Skrudland	Styremedlem	195	22	6	-	4.765
Arnhild Holstad	Styremedlem	195	-	6	2.962	-
Paul E. Hjelm-Hansen	Styremedlem	195	100	5	-	49.219
Venche Johnsen 1)	Styremedlem, ansattrepresentant (kun deler av 2016)	48	-	667	-	24.716
Janne Thyø Thomsen	Styremedlem	195	75	1	-	3.000
Morten Loktu	Styremedlem	195	22	6	-	5.000
Erik Gunnes 1)	Styremedlem, ansattrepresentant	178	-	760	1.025	230
Oddny lysberg 1)	Styremedlem, ansattrepresentant	146	-	512	2.605	634
Terje Lium 2)	Leder kontrollkomiteen	40	-	1	-	-
Anders Lian 2)	Nestleder kontrollkomiteen	27	-	1	-	1.500
Terje Ruud 2)	Medlem kontrollkomiteen	27	-	1	-	-

1) Andre godtgjørelser inkluderer lønn i ansettelsesforhold.

2) Kontrollkomiteen ble avvirket i mars 2016

2015 (1.000 kr)

Navn	Tittel	Honorar	Honorarer til revisjons-, risiko og godtgjørelses-utvalget	Andre godtgjørelser	Lån per 31.12	Antall egenkapitalbevis
Kjell Bjordal	Styreleder	425	32	49	-	110.000
Bård Benum	Nestleder styret	225	75	1	3.269	-
Aud Skrudland	Styremedlem	195	22	1	-	2.765
Arnhild Holstad	Styremedlem	195	-	8	2.421	-
Paul E. Hjelm-Hansen	Styremedlem	195	100	3	-	49.219
Venche Johnsen 1)	Styremedlem, ansattrepresentant	195	-	732	695	24.716
Janne Thyø Thomsen	Styremedlem	195	75	1	-	-
Morten Loktu	Styremedlem	195	22	1	-	5.000
Terje Lium	Leder kontrollkomiteen	158	-	1	-	-
Anders Lian	Nestleder kontrollkomiteen	106	-	1	-	-
Terje Ruud	Medlem kontrollkomiteen	106	-	1	-	-

1) Andre godtgjørelser inkluderer lønn i ansettelsesforhold.

Styrets leder har verken bonusavtale eller avtale om etterlønn. Antall egenkapitalbevis inkluderer egenkapitalbevis eid av nærstående og selskaper man har betydelig innflytelse i.

**Honorar til representantskapet
(1.000 kr)**

	2016	2015
Randi Dyrnes, representantskapets leder	78	86
Øvrige medlemmer	288	580